

Με βαριά συναισθήματα και έντονη ανησυχία για το μέλλον στην περιοχή μας υποδεχόμαστε για μία ακόμα χρονιά την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος (5η Ιουνίου), αναφέρει ανακοίνωση της ΕΔΥΘΕ. Και συνεχίζει: Είναι γνωστό και δεν αμφισβητείται πως το πρόβλημα των υδάτων αποτελεί το μείζον περιβαλλοντικό ζήτημα για τη Θεσσαλία (χωρίς, βεβαίως, να υποτιμούμε απειλές και προβλήματα που εμφανίζονται και σε άλλα οικοσυστήματα).

Οι εκτιμήσεις των επιστημόνων, καθώς και τα στοιχεία που καταγράφονται στα επίσημα Σχέδια Υδάτων (ΣΔΛΑΠ), τα οποία εκπονούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και εγκρίνονται από την κυβέρνηση, συντείνουν στο γενικό συμπέρασμα πως η κατάσταση στην περιοχή μας διαρκώς επιδεινώνεται. Ιδιαίτερα επισημαίνεται ο κίνδυνος καταστροφής των υπόγειων υδροφορέων από υπεράντληση και είσοδο θαλασσινού νερού που θα ερημοποιήσει περιοχές του θεσσαλικού κάμπου.

Παραμένει η απειλή της ασφάλειας των κατοίκων της και της βιώσιμης λειτουργίας των υδάτινων οικοσυστημάτων της, υπονομεύοντας ευθέως τις αναπτυξιακές της προοπτικές. Και προφανώς δεν αλλοάζει η εκτίμηση που δημόσια εκθέσαμε σε παλαιότερη ανακοίνωσή μας πως όσο το πρόβλημα των υδάτων της Θεσσαλίας παραμένει άλυτο, ουσιαστικά είμαστε σε κατάσταση συναγερμού.

Η διαχείριση των υδάτων στην περιοχή μας χαρακτηρίζεται από έλλειψη στρατηγικής και απουσία πολιτικής βούλησης για την ουσιαστική εφαρμογή των μέτρων, δράσεων και έργων που περιέχονται στον εγκεκριμένο σχεδιασμό. Η κατάσταση γίνεται ακόμα πιο δύσκολη όταν στον πρωτογενή τομέα (όπου καταναλώνεται το 95% των διαθέσιμων ποσοτήτων νερού) οι κυβερνήσεις, διαχρονικά αδυνατούν να ακολουθήσουν μια πολιτική προσαρμοσμένη στις σημερινές περιβαλλοντικές και οικονομικές

Χωρίς στρατηγική και βούληση για το υδατικό

Διευρύνονται τα συσσωρευμένα ελλείμματα, αναφέρει ανακοίνωση της ΕΔΥΘΕ, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

4 ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ | ΠΕΜΠΤΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025

συνθήκες, με γνώμονα την επισιτιστική ασφάλεια, την προστασία των οικοσυστημάτων, την προστασία του εδάφους, την αύξηση του εισοδήματος των παραγωγών, την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρονται από τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις κ.ο.κ.

Είναι προφανής η απουσία οράματος από τους διαχειριστές της εκάστοτε κυβερνητικής εξουσίας, όπως και η χαμηλή προτεραιότητα στην οποία τοποθετούν τον αγροτοκτηνοτροφικό τομέα και κατ' επέκταση τη διαχείριση των υδάτων και την περιβαλλοντική προστασία και ασφάλεια. Η δημιουργία του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων (ΟΔΥΘ), καθώς και κάποιες αποσπασματικές και εξαιρετικά αργές διαγωνιστικές διαδικασίες ορισμένων έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη δεν είναι δυνατό να αντισταθμίσουν τη σταθερά συνεχιζόμενη παραγωγή ελλειμμάτων νερού στο ΥΔ Θεσσαλίας, που οδηγεί στην υποβάθμιση και (σε αρκετές περιπτώσεις) στην καταστροφή σημαντικού αριθμού υδάτινων οικοσυστημάτων (υπόγειων και επιφανειακών)^[1].

Όλα όσα αναφέρουμε στη σημερινή μας ανακοίνωση τα έχουμε γνωστοποιήσει από την πρώτη ημέρα της συγκρότησης της Επιτροπής μας, ενώ παράλληλα, σε συνεργασία με Πανεπιστήμια, Επιμελητήρια, φορείς της Θεσσαλίας κ.λπ., έχουμε επανειλημμένα απευθυνθεί στη Βουλή, στην κυβέρνηση και στα κόμματα, διεκδικώντας ισχυρή χρηματοδότηση και «άνετη» προβολή σε

βαλκανοτικών κινδύνων και της ανάγκης προστασίας των Θεσσαλών από τη συνεχή επιδείνωση των συνθηκών επιβίωσης στον τόπο τους^[2]. Παράλληλα, με τα πενιχρά μέσα που διαθέτουμε, καταβάλλουμε προσπάθεια να αποτελέσουμε ένα ανάχωμα απέναντι σε κάθε είδους ανεύθυνες φωνές που «μάχονται» ενάντια στις προοπτικές της αρδευόμενης γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της δημιουργίας έργων προς εξασφάλιση υδατικών αποθεμάτων στον τόπο μας. Οι οργανώσεις που εκπροσωπούν τις τάσεις αυτές εμφανίζονται ως δήθεν «προστάτες» του περιβάλλοντος, διαθέτοντας ισχυρή χρηματοδότηση και «άνετη» προβολή σε

κεντρικά ΜΜΕ. Το «όραμα» που προβάλλουν (με πρόσχημα την κλιματική κρίση) για περιορισμένη ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα στη χώρα και ειδικά στη Θεσσαλία δημιουργεί προβληματισμό σε ένα μέρος καλοπροαίρετων πολιτών.

Επιπλέον, η αγωνία που όλοι μας βιώνουμε για την προστασία του περιβάλλοντος από τους τρομακτικούς κινδύνους που χαρακτηρίζουν την εποχή μας (πόλεμοι, αλόγιστη παραγωγή πολεμικού εξοπλισμού συμπεριλαμβανομένων των πυρηνικών, ενεργειακός τομέας κ.ο.κ.) επιτρέπει στους αρνιτές της βιώσιμης ανάπτυξης να καλλιεργούν συγχύσεις και να δημιουργούν απογοήτευση στους συμπολίτες μας^[3].

Την ίδια ώρα η αδράνεια των κυβερνήσεων στην επίλυση του οξυμένου περιβαλλοντικού-υδατικού προβλήματος, οι πολιτικές ισορροπιών που ακολουθούν και η άκρατη επικοινωνιακή τους τακτική που υποβαθμίζει τα προβλήματα και καλλιεργεί την αίσθηση της ασφάλειας και της κανονικότητας, επιτρέπουν ανεμπόδιστα η περιοχή να οδηγείται σε οικολογική επιδείνωση, με εμφανείς απειλές στην προοπτική επιβίωσης των επόμενων γενεών. Στις συνθήκες που περιγράψαμε και με ευθύνη των κυβερνήσεων οι προτάσεις των επιστημόνων και οι υποδείξεις των σχεδίων στην πράξη δε βρίσκουν εφαρμογή, ενώ τα συσσωρευμένα υδατικά ελλείμματα συνεχώς διευρύνονται.

Στην πραγματικότητα συντηρείται μία κατάσταση όπου οι ίδιοι οι αγρότες με τις υπερκαταναλήσεις νερού «συμπράττουν» στην καταστροφή του τόπου τους, υπό το «αδιάφορο» βλέμμα διαχειριστών της εξουσίας και ανεύθυνων ψευτοοικολόγων. Εάν, λοιπόν, θέλουμε πραγματικά να τιμήσουμε την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος και όχι να συμπορευτούμε με τα συνήθη ευκολόγια των κυβερνώντων και τον ανούσιο οικο-βερμπαλισμό των διάφορων «σωτήρων» της φύσης, οφείλουμε από κοινού όλοι οι θεσσαλικοί φορείς να αγωνιστούμε και να απαιτήσουμε την άμεση εφαρμογή των μέτρων και έργων που περιέχονται στα εγκεκριμένα σχέδια, πιέζοντας παράλληλα την κυβέρνηση να εγ-

καταλείψει επιτέλους τη συνειδητή πολιτική της απραξίας και των πολιτικών «ισορροπιών».

Και απέναντι στην εμφανή απουσία πολιτικής βούλησης και στην «ουδέτερη» στάση που κρατά η κυβέρνηση απέναντι στις νομικές και πολιτικές επιθέσεις κατά των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης Υδάτων, εμείς επιβάλλεται να διεκδικήσουμε χωρίς συμβιβασμούς την εφαρμογή αυτών των σχεδίων, τη χρηματοδότηση των προβλεπόμενων έργων εξοικονόμησης και ταμίευσης νερού, την εξασφάλιση χωρίς όρους παλινωδίες και καθυστερήσεις των αναγκαίων αποθεμάτων νερού, σαν ασπίδα απέναντι στη λειψυδρία και την οικολογική υποβάθμιση στον τόπο μας, καταλήγει η ανακοίνωση της ΕΔΥΘΕ, που υπογράφουν οι: Γέμτος Φάνης, ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Γιαννάκος Κώστας, πρώην πρόεδρος Γεωπονικού Συλλόγου Λάρισας, Κοτσιμπογιάννης Ηλίας, πρόεδρος Οικονομικού Επιμελητηρίου Θεσσαλίας, Ντογκούλης Δημήτρης, πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/Κεντρικής Ελλάδας και Σοφολόγης Δημήτρης, πρόεδρος Πανελληνίου Ομοσπονδίας Συλλόγων Γεωπόνων.

[1]. Σύμφωνα με στοιχεία του ΣΔΛΑΠ, ο όγκος ελλειμμάτων νερού που παράγεται κάθε χρόνο στο ΥΔ Θεσσαλίας περίπου ισοδυναμεί με εκείνον που καταναλώνει το σύνολο του πληθυσμού στο λεκανοπέδιο Αττικής!

[2]. Στην προσπάθειά μας αυτή συνέβαλαν και δεκάδες διακεκριμένοι επιστήμονες, αυτοδιοικητικοί και πολιτικά στελέχη από όλους τους πολιτικούς χώρους, που δημόσια κάλεσαν τους εκπροσώπους του λαού στη Βουλή να λάβουν χωρίς άλλη αναβολή μια απόφαση για το υδατικό της Θεσσαλίας και ειδικότερα για την ολοκλήρωση των έργων Αχεϊώου, τα οποία αποτελούν διαχρονικά ένα «αγκάθι» στην οριστική εξασφάλιση αποθεμάτων νερού στο ελλειμματικό υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας.

[3]. Γνωστές οργανώσεις του χώρου αυτού αντιδρούν στην εφαρμογή του Σχεδίου Υδάτων στη Θεσσαλία, προσφεύγοντας μάλιστα και στο ΣτΕ με αίτημα την ακύρωσή του. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι αιτιάσεις της προσφυγής τους επικεντρώνονται στη δραστηκή μείωση των αρδευόμενων εκτάσεων στην περιοχή μας, έστω και εάν στο εγκεκριμένο Σχέδιο και στη Στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων που το συνοδεύει, τα όρια των αρδευόμενων εκτάσεων σε σχέση με τη χρήση των διαθέσιμων υδατικών πόρων ανταποκρίνονται απόλυτα στις αρχές και τους κανόνες που θέτει η σχετική οδηγία και, υπό προϋποθέσεις, οδηγούν στην προστασία και αναβάθμιση των οικοσυστημάτων στο υδατικό μας διαμέρισμα.